

שימוש במוצרי חשמל להתקנה, אשר לגביהם לא קיים תקן ישראלי

פרוש 40-14

הבעיה

מדי פעם מגיעות אל מנהל ענייני החשמל או אל ועדת הפירושים פניות לאשר את השימוש במוצר מסויים, שלגביו לא קיים תקן ישראלי. מה בסמכותם לעשות?

תשובת הועדה

כידוע, קיימים תקנים ישראליים, אשר הוכרזו על-ידי הממונה על התקינה במשרד התעשייה והמסחר כ"תקנים רשמיים". תקנים אלה מחייבים על-פי חוק, ומוצרים אשר אינם מתאימים לתקן הרשמי אסור לייצרם, לייבאם, לסחור בהם, להתקינם, להשתמש בהם וכו'. רוב רובם של התקנים הקיימים המתייחסים למוצרי חשמל, הינם תקנים רשמיים.

כמו כן, קיימים מפרטי ייצור של מכון התקנים המתייחסים למוצרים שאינם כלולים בתקן, אך יש פרטים מדויקים על אודותיהם במפרט הייצור.

ההגדרה של "תקן" בתקנות החשמל על-פי חוק החשמל היא:
"תקן ישראלי המחייב לפי חוק; בהעדר תקן מחייב כאמור - תקן או מפרט ישראלי המוזכר מפורשות בתקנות אלה, או תקן זר מאושר על-ידי המנהל"...

דהיינו:

1. תקן רשמי מחייב, הן לפי חוק התקנים והן לפי חוק החשמל.
2. תקן לא רשמי או מפרט מחייבים רק בתנאי שיוזכרו מפורשות בתקנות.
3. תקן זר יכול לקבל אישור של מנהל ענייני החשמל לאחר שהשתכנע שהתקן הזר, המוצע כבסיס לשימוש במוצר כלשהו, הוא אמנם תקן מוכר ובעל מעמד בינלאומי, שאיננו נוגד תקן ישראלי כלשהו, ושהמוצר הוא בטיחותי.

כדי להתייחס למכלול הבעיות הכרוכות באישור מוצר לפי תקן זר, מלבד השיקולים שלעיל, נוהג מנהל ענייני החשמל להיוועץ, בדרך כלל, בוועדת הפירושים לפני גיבוש תשובתו לפנייה כאמור לעיל.